

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Andrzej Szweda-Lewandowski

Warszawa, 09-03-2020 r.

DOOŚ-WAPiS.072.2.2020.MT

Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 stycznia 2020 r. (znak: BPS/043-03-72/20), które zostało przekazane przy piśmie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 4 lutego 2020 r. (znak: DP/4140/13-04/28/2020/jse), w sprawie uzupełnienia informacji do odpowiedzi GIOŚ na oświadczenie senatora Stanisława Karczewskiego, dotyczącego istniejących i planowanych ferm drobiu w gminach Gózd, Tczów oraz Przyłęk w powiecie zwoleńskim, uprzejmie przedstawiam co następuje.

Przede wszystkim należy wskazać, że zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. poz. 283), dalej: ustawa ooś, dla przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), dalej: rozporządzenie ooś, wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Decyzja ta jest niezbędna, aby móc ubiegać się o dalsze decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś (m.in. decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, pozwolenie na budowę), przed dokonaniem zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a tej ustawy, oraz podjęciem uchwały, o której mowa w art. 72 ust. 1b ustawy ooś. Zasadniczo organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wójt, burmistrz i prezydent miasta. W takim przypadku regionalny dyrektor ochrony środowiska, który jest organem administracji rządowej niezespółonej podlegającym Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, współuczestniczy w postępowaniu, wyrażając opinię o potrzebie

przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w razie jej przeprowadzania – uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia. Regionalny dyrektor ochrony środowiska jest właściwy do wydawania decyzji w przypadkach określonych w art. 75 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, tj. głównie dla inwestycji infrastrukturalnych.

Realizacja przedsięwzięć polegających na chowie lub hodowli zwierząt, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 lub § 3 ust. 1 pkt 103 i 104 rozporządzenia ooś, wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku chowu lub hodowli norek w liczbie nie mniejszej niż 105 dużych jednostek przeliczeniowych (DJP) lub zwierząt innych niż norki w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP, obowiązkowo przeprowadzana jest procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Z kolei, dla przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 rozporządzenia ooś, tj. mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, to organ prowadzący postępowanie decyduje o obowiązku, lub jego braku, przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Należy nadmienić, że w rozporządzeniu ooś z 2019 r. wprowadzono zaostrzone progi i kryteria dla tego rodzaju przedsięwzięć względem dotychczasowych regulacji. Przyczyną wprowadzenia zmian są coraz liczniej powstające inwestycje tego typu, nierzadko w bliskim sąsiedztwie budynków użyteczności publicznej lub budynków mieszkalnych. W celu minimalizacji potencjalnych uciążliwości zastosowano progi odległościowe, tj. m.in. od terenów mieszkalnych oraz form ochrony przyrody, a w celu ograniczenia sztucznego dzielenia inwestycji progi odległościowe względem innych przedsięwzięć polegających na chowie lub hodowli zwierząt.

Wyjaśnić należy, że w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach prowadzona jest analiza polegająca na ocenie lokalizacji inwestycji, jej oddziaływania w połączeniu z innymi istniejącymi i realizowanymi przedsięwzięciami na poszczególne elementy środowiska, w tym m.in. na zdrowie i warunki życia ludzi, krajobraz, siedliska przyrodnicze, faunę oraz florę. W postępowaniu badany jest także ewentualny wpływ inwestycji na obszary chronione i występujące w nich gatunki. Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach jest ponadto zobowiązany do uzyskania wymaganych ustawą ooś, uzgodnień i opinii, w tym opinii organu inspekcji sanitarnej w zakresie wymagań higieniczno-zdrowotnych. Szczegółowa analiza jest przeprowadzana w ramach oceny oddziaływania na środowisko, kiedy inwestor sporządza i składa do organu raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w którym winny się znaleźć informacje dotyczące zagrożeń poszczególnych elementów środowiska, jakie pociągnąć może za sobą realizacja, eksploatacja i likwidacja przedsięwzięcia. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uzgadnia ponadto

warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, zasięga opinii Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, ze zm.), jeżeli planowane przedsięwzięcie kwalifikowane jest jako instalacja, o której mowa w art. 201 ust. 1 tej ustawy, jak również uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych. Na podstawie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz uzyskanych opinii i uzgodnień, uwag wniesionych przez społeczeństwo i strony postępowania organ formułuje w decyzji warunki, których spełnienie zapewni, iż realizacja przedsięwzięcia nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na zdrowie i warunki życia ludzi.

W związku z uwagą władz samorządowych, że organy opiniujące opierają się jedynie na dokumentach przedłożonych przez inwestora, nie biorąc pod uwagę kwestii pozaprawnych, szczególnie protestów społecznych oraz braku zgody pozostałych stron postępowania, trzeba wyjaśnić, że rozpatrzenie uwag społeczeństwa i stron postępowania należy do zadań organów wydających decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach. Zobowiązani są do umożliwienia wszystkim zainteresowanym zapoznania się z dokumentacją sprawy, składania uwag i wniosków. Wniesione wnioski i uwagi organ opisuje w uzasadnieniu decyzji wraz z m.in. informacją, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały one uwzględnione. W tym miejscu należy również zaznaczyć, że sprzeciw lokalnej społeczności i stron postępowania nie jest przesłanką do odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Celem udziału społeczeństwa i stron jest m.in. zapewnienie właściwego rozstrzygnięcia sprawy przez prawidłowe określenie działań minimalizujących i kontrolę działań organów administracji, nie zaś blokowanie procesu inwestycyjnego, bez merytorycznych podstaw. Organ zaś może odmówić zgody na realizację przedsięwzięcia jedynie w ściśle określonych przypadkach, wymienionych w art. 81 ustawy ooś. Ponadto, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy ooś, organ bada zgodność lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli ten plan został uchwalony.

Podkreślić należy, że nad prawnym uregulowaniem zagadnień dotyczących standardów zapachowej jakości powietrza podejmowane są prace od wielu lat zarówno w kraju, jak i całej Unii Europejskiej. Ze względu na szeroki zakres tego problemu i jego lokalny charakter Komisja Europejska nie przygotowała jednolitego prawodawstwa w tym zakresie, w formie dyrektywy lub wytycznych. W związku z powyższym, w zeszłym roku ówczesny Resort Środowiska uznał za niezbędne podjęcie prac nad projektem ustawy o

minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej (UD504). Szczegółowe informacje na temat bieżącego etapu, na którym znajduje się ww. projekt ustawy dostępne są na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12321413>. Ponadto, Minister Środowiska przygotował materiał informacyjno-edukacyjny w postaci wytycznych technicznych pn. *Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej* oraz opracowanie pn. *Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej*. W ramach ekspertyzy przeprowadzono analizę substancji i związków chemicznych potencjalnie uciążliwych zapachowo, pochodzących w szczególności z procesów oczyszczania ścieków, przeróbki i składowania odpadów, produkcji rolnej i przemysłu chemicznego. Sporządzono również listę substancji i związków chemicznych potencjalnie uciążliwych zapachowo, a także wyznaczono jednostki zapachowe oraz wartości dopuszczalnych stężeń w powietrzu substancji i związków chemicznych. W chwili obecnej omawiana w niniejszym akapicie problematyka leży w gestii Ministra Klimatu.

Z aktualnie obowiązujących przepisów prawa zastosowanie ma rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 87), które ustala wartości odniesienia ze względu na potrzebę ochrony zdrowia dla 167 substancji lub grup substancji, w tym również dla substancji zapachowoczynnych, takich jak: amoniak (NH_3), dimetyloamina ($\text{C}_2\text{H}_7\text{N}$), merkaptany czy siarkowodór (H_2S), przy ustalaniu wartości odniesienia tych substancji nie uwzględniono jednakże ich uciążliwości złowonnych. W celu ochrony przed uciążliwością zapachową, wartości wielu substancji powinny być zasadniczo mniejsze. Problematiczne jest wykonanie pomiarów tak niskich stężeń, gdyż istniejące metody pomiarowe jakości powietrza lub standardów emisyjnych nie mają zastosowania ze względu na wartości poniżej progu czułości urządzeń pomiarowych.

Z czynności podjętych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie inwestycji podanych w oświadczeniu senatora wynika, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie prowadzi obecnie postępowań administracyjnych w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub uzgodnienia warunków ich realizacji dla ferm drobiu w gminach Gózd, Teczów oraz Przyłęk. Niemniej jednak dla ww. rodzaju przedsięwzięć, w ostatnich trzech latach, RDOŚ w Warszawie prowadził postępowania w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięć polegających na:

- budowie fermy drobiu w Kłonowie na działce ew. o nr 141/1, obręb 0018 Kłonów, gm. Gózd, pow. radomski, woj, mazowieckie, znak: WOOŚ-I.4242.128.2017.BS;
- budowie fermy drobiu w miejscowości Brzezinki Stare na działkach o nr ew. 103, 104, 105, 106, w gminie Tczów, powiat zwoleński, znak: WOOŚ-I.4221.155.2018.AST;
- budowie fermy drobiu w Kłonowie na działce o nr ew. 141/1, gm. Gózd, znak: WOOŚ-I.4221.222.2018.BS;
- rozbudowie fermy drobiu w Kłonowie na działkach nr ew. 137, 170, 171, gmina Gózd, znak: WOOŚ-I.4221.223.2018.BS;
- budowie fermy drobiu w miejscowości Brzezinki Stare na działkach o nr ew. 103, 104, 105, 106, w gminie Tczów, powiat zwoleński, znak: WOOŚ-I.4221.227.2018.AST;
- budowie fermy drobiu w Kłonowie na działce o nr ew. 141/1, obręb 0018 Kłonów, gm. Gózd, pow. Radomski, woj. Mazowieckie, znak: WOOŚ-I.4221.58.2019.ML;
- budowie gospodarstwa Hodowlanego w Kłonowie na działce o nr ew. 141/1 obręb 0018 Kłonów, gm. Gózd, pow. Radomski, woj. Mazowieckie, znak: WOOŚ-I.4221.86.2019.AST;
- rozbudowie Gospodarstwa Hodowlanego w Kłonowie na działce o nr ew. 137, 170, 171 obręb 0018 Kłonów, gm. Gózd, pow. radomski, woj. Mazowieckie, znak: WOOŚ-I.4221.97.2019.RP.

Dla ww. postępowań Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wydał postanowienia uzgadniające warunki realizacji przedsięwzięć, a w przypadku postępowania WOOŚ-I.4221.155.2018.AST - postanowienie negatywnie uzgadniające warunki realizacji przedsięwzięcia. W sprawach tych, organami właściwymi do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwe są władze samorządowe.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie uczestniczy i nie nadzoruje bezpośrednio prowadzonych przez inne organy postępowań w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, natomiast na postanowienia regionalnych dyrektorów ochrony środowiska nie przysługuje zażalenie, a skarży się w je w odwołaniu do właściwego miejscowo Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Do wiadomości:

- Główny Inspektor Ochrony Środowiska,
ul. Wawelska 52/54 00-922 Warszawa.

ANDRZEJ SZWEDA-LEWANDOWSKI
Generalny Dyrektor
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/